

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

01 noiembrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit în următoarea componență:

președinte – Petru Ursache,

judcătorii – Ghenadie Nicolaev, Vladimir Timofti, Constantin Alerguș și Petru Moraru,

a judecat, fără citarea părților, recursul ordinar declarat de procurorul din procuratura de nivelul Curții de Apel Bălți, Valeriu Dubăsari, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 10 februarie 2016, în cauza penală în privința lui

Moscovciuc Serghei Vasili, *născut la 14 martie 1976, originar din Ucraina și domiciliat în or. Florești, str. S. Cebanu 9, ap. 1*

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 12.06.2013 — 08.07.2013;

Instanța de apel: 30.07.2013 — 10.02.2016;

Instanța de recurs: 02.08.2016 — 01.11.2016.

Asupra recursului în cauză, Colegiul penal lărgit

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Soroca din 08 iulie 2013, *pronunțată în baza art. 364¹ Cod de procedură penală*, **Moscovciuc Serghei Vasili** a fost recunoscut vinovat de comiterea următoarelor infracțiuni:

- art. 217¹ alin. (3) lit. f) Cod penal, cu stabilirea unei pedepse sub formă de închisoare pe un termen de 3 ani și 8 luni, cu privarea de dreptul de a exercita activitate legată de circulația substanțelor narcotice pe un termen de 3 ani;

- art. 322 alin. (1) Cod penal, cu stabilirea unei pedepse sub formă de închisoare pe un termen de 6 luni.

În baza art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, lui Moscovciuc Serghei Vasili i s-a stabilit o pedeapsă definitivă sub formă de închisoare pe un termen de 4 ani, cu privarea de

dreptul de a exercita activitate legată de circulația substanțelor narcotice pe un termen de 3 ani.

În baza art. 90 Cod penal, executarea pedepsei închisorii a fost suspendată pe o perioadă de probațiune de 3 ani.

2. Pentru a pronunța sentința adoptată, prima instanță a constatat că, pe parcursul lunii aprilie anul 2013 pînă la 28.04.2013 Moscovciuc Serghei Vasili a păstrat cu scop de înstrăinare la domiciliul său situat pe strada S. Cebanu 9, ap. 1 din orașul Florești, 20 grame marijuana și 0,09 gr. de heroină pe care intenționa să le transmită deținuților din penitenciarul nr. 6 orașul Soroca. La 28.04.2013 pentru a-și realiza scopul de a transmite substanțe narcotice deținuților din penitenciarul nr. 6 din orașul Soroca, ilegal a transportat cu sine 18,10 gr. de marijuana, iar 1,9 grame de marijuana rămînînd în podul casei sale, care ulterior la 03.05.2013 au fost ridicate în timpul percheziției de către colaboratorii de poliție și 0,09 gr. de heroină, proveniența cărora în cadrul efectuării urmăririi penale nu a fost stabilită, pe care le-a ambalat într-un obiect de formă sferică, ce urma să fie aruncat de către el peste edificiile de pază ale penitenciarului.

Conform raportului de expertiză nr. 1106 din 29.04.2013 masa vegetală depistată, ridicată la 28.04.2013 de pe teritoriul penitenciarului nr. 6 din or. Soroca, aruncată către Moscovciuc Serghei Vasili, reprezintă marijuana, care se atribuie la substanțe narcotice, cantitatea căreia constituie 18,10 grame, iar substanța sub formă de praf de bare albă reprezintă substanța narcotică sintetică-heroina, cantitatea căreia constituie 0,09 grame.

Conform raportului de expertiză nr. 1409 din 16.05.2013 masa vegetală depistată ridicată la 03.05.2013 în cadrul percheziției de la domiciliul cet. Moscovciuc Serghei, reprezintă marijuana care se atribuie la substanțe narcotice, cantitatea căreia constituie 1,9 grame.

Conform „Listei substanțelor narcotice, psihotrope și a plantelor care conțin astfel de substanțe, depistate în traficul ilicit, precum și cantitățile acestora” aprobate prin Hotărîrea Guvernului nr. 43 din 26.01.2009 - substanța narcotică (marijuana uscată) în cantitate de 18,10 grame și heroina în cantitate de 0,09 grame, constituie proporții mari, iar marijuana în cantitate de 1,9 grame reprezintă proporții mici.

Tot el, la 28.04.2013 aproximativ la ora 11.00, avînd intenția de a transmite substanțe narcotice deținuților din penitenciarul nr. 6 din orașul Soroca, a încercat să transmită pe teritoriul penitenciarului prin aruncarea peste edificiile de pază, un obiect de formă sferică special confecționat de către el, în care se afla o masă vegetală, mărunțită cu miros specific de cînepă și o substanță sub formă de praf de culoare albă. În momentul aruncării obiectului respectiv, Moscovciuc Serghei a fost reținut în flagrant și obiectul aruncat de el a fost ridicat prin cercetarea la fața locului efectuată pe teritoriul penitenciarului.

Conform raportului de expertiză nr. 1106 din 29.04.2013 masa vegetală depistată și ridicată la 28.04.2013 de pe teritoriul penitenciarului nr. 6 din orașul

Soroaca, aruncată de către Moscovciuc Serghei Vasili, reprezintă marijuana, care se atribuie la substanțe narcotice, cantitatea căreia constituie 18,10 grame, iar substanța sub formă de praf de culoare albă reprezintă substanța narcotică sintetică-heroina, cantitatea căreia constituie 0,09 grame.

Conform raportului de expertiză nr. 1409 din 16.05.2013 masa vegetală depistată ridicată la 03.05.2013 în cadrul percheziției de la domiciliul cet. Moscovciuc Serghei reprezintă marijuana care se atribuie la substanțe narcotice, cantitatea căreia instituie 1,9 grame.

Conform „Listei substanțelor narcotice, psihotrope și a plantelor care conțin astfel de substanțe, depistate în traficul ilicit, precum și cantitățile acestora” aprobate prin Hotărîrea Guvernului nr. 43 din 26.01.2009 - substanța narcotică (marijuana uscată) în cantitate de 18.10 grame și heroina în cantitate de 0,09 grame, constituie proporții mari, iar marijuana în cantitate de 1,9 grame reprezintă proporții mici.

3. Nefiind de acord cu sentința primei instanțe, împotriva acesteia a declarat apel *procurorul*, care a solicitat casarea parțială a sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărîri prin care ultimul să fie recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 217¹ alin. (3) lit. f) Cod penal, cu stabilirea unei pedepse de 2 ani și 6 luni închisoare, cu privarea de dreptul de a exercita activitate legată circulația substanțelor narcotice pe un termen de 3 ani; să fie recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 332 alin. (1) Cod penal cu stabilirea unei pedepsei sub formă de închisoare pe un termen de 1 an. Conform prevederilor art. 84 alin. (1) Cod penal, prin cumul parțial al pedepselor aplicate să-i fie stabilită definitiv o pedeapsă pe un termen de 3 ani închisoare, cu privarea de dreptul de exercita activitate legată de circulația substanțelor narcotice pe un termen de 3 ani, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

În motivarea cererii declarate, apelantul a invocat că, prima instanță la stabilirea pedepsei nu a luat în considerare motivul comiterii infracțiunilor de către inculpat, care este unul de răspîndire a drogurilor în societate și mai ales într-o instituție penitenciară. La fel, nu a luat în considerație faptul că inculpatul Moscovciuc Serghei este caracterizat din punct de vedere negativ la locul de trai, anterior a fost judecat de repetate ori la închisoare cu suspendarea executării pedepsei și a comis din nou o infracțiune similară.

Faptul dat denotă că pedeapsa aplicată fără privarea reală de libertate nu a avut careva efecte asupra inculpatului, ultimul nu a tras concluziile necesare, nu s-a reeducat, nu s-a corijat și este predispus la comiterea de așa gen de infracțiuni, respectiv ultimul este periculos pentru societate, și în privința acestuia urmează a fi revocate prevederile art. 90 Cod penal.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 10 februarie 2016, apelul declarat a fost respins ca nefondat, cu menținerea sentinței fără modificări.

5. Pentru a motiva soluția adoptată, instanța de apel a reținut că, reieșind din circumstanțele atenuante stabilite pe dosar, de faptul că în rezultatul acțiunilor inculpatului Moscovciuc Serghei n-au survenit careva urmări grave, prima instanță corect a ajuns la concluzia că nu este rațional ca inculpatul să execute pedeapsa cu închisoarea, corectarea și reeducarea acestuia fiind posibilă fără izolarea de societate, prin aplicarea în privința acestuia a prevederilor art. 90 Cod penal, fixându-i o perioadă de probațiune, dacă în această perioadă el nu va săvârși o nouă infracțiune și prin comportare exemplară, va îndreptăți încrederea ce i s-a acordat.

Instanța de apel a considerat că pedeapsa aplicată lui Moscovciuc S. este echitabilă faptelor infracționale săvârșite, fiind în corespundere cu împrejurările cauzei, normele legale și că va atinge scopul de corectare și reeducare a inculpatului, iar careva restricții privind aplicarea pedepsei date nefiind stabilite, la fel nu au fost constatate temeuri de agravare a pedepsei în aspectul propus de procuror, pentru care motive apelul declarat a fost respins ca nefondat.

Instanța de apel a mai reținut și prezența la materialele cauzei a documentelor confirmative privind starea gravă a sănătății inculpatului, la fel și caracteristica pozitivă eliberată de IP Florești, de faptul că inculpatul s-a căit în cele comise și regretă faptele comise, nu are antecedente penale nestinse, astfel temeuri de stabilire a pedepsei închisorii cu executare reală, după cum a solicitat procurorul, nu s-au stabilit.

6. Împotriva deciziei instanței de apel a declarat recurs ordinar *procurorul*, care invocând teme pentru recurs prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală, solicită casarea deciziei, cu dispunerea rejudecării cauzei în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

În susținerea recursului au fost formulate următoarele argumente:

- prima instanță, la stabilirea pedepsei nu a luat în considerație motivul comiterii infracțiunilor de către inculpat, care este unul de răspîndire a drogurilor în societate și mai ales într-o instituție penitenciară, nu a luat în considerație faptul că inculpatul Moscovciuc Serghei este caracterizat din punct de vedere negativ la locul de trai, anterior a fost judecat de repetate ori la închisoare cu suspendarea condiționată a executării pedepsei și la amendă pentru asemenea gen de infracțiuni și a comis din nou o infracțiune similară. Faptul dat denotă că pedeapsa aplicată fără privarea reală de libertate nu a avut careva efecte asupra inculpatului, ultimul nu a tras concluziile necesare, nu s-a reeducat, nu s-a corijat, este predispus la comiterea de așa gen de infracțiuni, respectiv ultimul este periculos pentru societate și nu poate fi corijat în condiții de libertate;

- cît privește recunoașterea vinei pe deplin în instanța de judecată de către inculpat, acuzarea consideră că acesta nu s-a căit sincer de cele comise, însă și-a recunoscut vina pentru a evita privarea reală de libertate;

- prima instanță nu a motivat care au fost circumstanțele care au servit drept teme pentru individualizarea pedepsei atît pe capătul de învinuire înaintat în baza art. 217¹ alin. (3) lit. f), cît și pe cel înaintat în baza art. 322 alin. (1) Cod penal,

limitându-se doar la indicarea limitei minime și maxime a sancțiunilor acestor articole.

7. Judecând recursul ordinar în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal lărgit ajunge la concluzia că acesta urmează a fi admis, din următoarele considerente.

În speța de referință, Colegiul penal lărgit atestă că obiect al contestării hotărîrilor judecătorești, atât în instanța de apel cât și în instanța de recurs, a constituit revocarea prevederilor art. 90 Cod penal, unde este reglementată suspendarea condiționată a executării pedepsei la stabilirea pedepsei cu închisoare pe un termen de cel mult 5 (cinci) ani pentru infracțiunile săvârșite cu intenție.

Deși la o primă vedere, în circumstanțele cauzei sunt întrunite condițiile necesare pentru a fi invocată instituția suspendării condiționate a executării pedepsei, totuși pentru acordarea suspendării executării pedepsei se mai cere ca instanța de judecată să aprecieze că scopul pedepsei poate fi atins chiar fără executarea acesteia.

Astfel, un aspect omis de către ambele instanțe la pronunțarea hotărîrilor adoptate în latura penală, în partea stabilirii pedepsei îl constituie infracțiunea pentru care se face vinovat inculpatul, care interesează sub raportul pericolozității sociale decurgînd, în primul rînd din valoarea ocrotită de legea penală prin incriminarea penală a faptei comise de inculpat, iar în al doilea rînd din împrejurările în care aceasta a fost comisă.

Ce ține de fapta și împrejurările în care infracțiunea a fost consumată, este de reținut că inculpatul a comis două infracțiuni distincte, cu intenție directă, printre care cea prevăzută la art. 217¹ Cod penal, care atentează la securitatea relațiilor sociale cu privire la circulația legală a substanțelor narcotice, psihotrope și analoagelor lor și cea prevăzută la art. 322 Cod penal, care atentează la securitatea relațiilor sociale cu privire la buna desfășurare a instituțiilor penitenciare.

Referitor la gravitatea faptelor comise se impune de a menționa că circulația ilegală a substanțelor narcotice constituie un fenomen de sporire a nivelului criminalității și descompunere a bazelor morale ale societății, reprezentînd una din cele mai importante probleme sociale, cu atât mai mult că acesta reprezintă tendințe ascendente.

Pe de altă parte, este bine știut că locurile de detențiune au menirea de a pune în aplicabilitate scopul pedepsei penale, urmărindu-se corectarea și evitarea de comitere a unor noi infracțiuni de către condamnați. Astfel, administrația penitenciarelor asigură nu doar izolarea efectivă a condamnaților, dar și dezvățarea de anumite vicii și convingeri greșite, manifestate printr-un comportament deviant al condamnatului.

Acestea fiind constatate, Colegiul penal lărgit conchide că infracțiunile comise de către inculpatul Moscovciuc Serghei constituie un grad sporit de gravitate, care nu poate fi neglijat la stabilirea modului de executare a pedepsei, fiind absolut necesară izolarea acestuia de societate.

Astfel, instanța de recurs apreciază că modalitatea de executare aleasă inculpatului de către instanțele de fond, nu este în acord cu principiul proporționalității, având în vedere pericolozitatea faptelor comise de inculpat.

Mai mult, în prezenta cauză, instanța de recurs, găsește întemeiate motivele recursului declarat de acuzatorul de stat și constată că, concluzia instanțelor inferioare, precum că, corijarea inculpatului este posibilă prin aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal - suspendarea condiționată a pedepsei, a fost greșită, neîntemeiată și din aceste considerente o va exclude, nefiind considerat faptul că, prin această soluție se înrăutățește situația inculpatului.

Prin urmare, instanța de recurs ajunge la concluzia de a admite recursul de pe rol, cu casarea parțială a hotărârilor adoptate pe caz, în latura penală, în partea stabilirii pedepsei și rejudecând cauza pronunță o nouă hotărâre în această parte, prin care exclude prevederile art. 90 Cod penal în privința inculpatului Moscovciuc Serghei.

Totodată, Colegiul lărgit menționează că în speță, sunt respectate exigențele art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, privitor la neagravarea situației condamnaților, remarcând că urmează a fi diferențiată noțiunea de individualizare a pedepsei de noțiunea de individualizare a executării pedepsei. Prin actul de individualizare a executării pedepsei cu suspendarea executării instanța pune pe cel condamnat în situația de „*condamnat cu suspendarea condiționată a executării pedepsei*”.

Călăuzitoare în acest aspect este și recomandarea formulată de Colegiul penal nr. 62 „Cu privire la înțelesul sintagmei „*dacă nu se agravează situația condamnatului*” ce se conține în art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală”, potrivit căreia: „*Ca agravare a situației condamnatului se înțeleg situațiile de schimbare a soluției din achitare în condamnare, de încadrare juridică la o infracțiune mai gravă, sau un alt aliniat nou, literă, de înlocuire a sancțiunii cum ar fi a măsurii educative în pedeapsă prevăzută de sancțiune, din amendă în închisoare, prin mărirea cuantumului aceleiași pedepse ori adăugarea la pedeapsa principală a pedepsei complementare, de aplicarea unor măsuri de siguranță la care nu fusese inițial condamnat, de reținere în recurs a stării de recidivă, a concursului de infracțiuni în loc de infracțiune continuată; situații de învinuire care esențial, după circumstanțele reale, diferă de cea de la început ori orice altă modificare a învinuirii, care afectează dreptul inculpatului la apărare.*”

Din considerentele menționate, Colegiul penal lărgit consideră că excluderea aplicării prevederilor art. 90 Cod penal, în raport cu soluția prevăzută la art. 435 alin. (1) pct.2) lit. c) Cod de procedură penală, care stipulează că judecând recursul, instanța admite recursul, casează hotărârea atacată, rejudecă cauza și pronunță o nouă hotărâre, dacă nu se agravează situația condamnatului, nu poate fi considerată o agravare a situației acestuia, deoarece nu s-a făcut o altă reîncadrare a faptei în sensul agravării și nici nu s-a dat o altă individualizare a pedepsei stabilite în același sens.

8. În corespundere cu art. 433 alin. (1), 434-435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție

DECIDE :

Admite recursul ordinar declarat de procurorul din procuratura de nivelul Curții de Apel Bălți, Valeriu Dubăsari, casează parțial sentința Judecătorei Soroca din 08 iulie 2013 și decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 10 februarie 2016 în partea stabilirii pedepsei, în cauza penală în privința lui **Moscovciuc Serghei Vasili**, rejudecă cauza și pronunță o nouă hotărâre în această parte, prin care:

Moscovciuc Serghei Vasili se consideră condamnat în baza art. 217¹ alin. (3) lit. f) Cod penal și i se stabilește o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 3 (trei) ani și 8 (opt) luni, cu privarea de dreptul de a exercita activitate legată de circulația substanțelor narcotice pe un termen de 3 (trei) ani.

Moscovciuc Serghei Vasili se consideră condamnat în baza art. 322 alin. (1) Cod penal și i se stabilește o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 6 (șase) luni.

În baza art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, lui **Moscovciuc Serghei Vasili** i se stabilește definitiv o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 4 (patru) ani, cu privarea de dreptul de a exercita activitate legată de circulația substanțelor narcotice pe un termen de 3 (trei) ani, cu executarea pedepsei închisorii în penitenciar de tip semiînchis.

Termenul de executare a pedepsei stabilite lui **Moscovciuc Serghei Vasili** se calculează din momentul reținerii acestuia, cu includerea în termenul dat a perioadei aflării sub arest preventiv din 28.04.2013 până la 08.07.2013.

În rest, dispozițiile hotărârii contestate se mențin.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 01 decembrie 2016.

Președinte

Petru Ursache

Judecători

Ghenadie Nicolaev

Vladimir Timofti

Constantin Alerguș

Petru Moraru